

सर्वसाधारण सूचना :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. प्रत्येक उप-प्रश्न पाच गुणांचा आहे.
3. प्रत्येक उप-प्रश्नांचे उत्तर 75 ते 100 शब्दांत लिहा. प्रत्येक प्रश्नाचे उत्तर स्वतंत्र पृष्ठावर लिहावे.
4. 80 गुणांच्या प्रश्नपत्रिकेचे आपल्या शिक्षणक्रमाच्या संरचनेनुसार गुणांत रूपांतर करण्यात येईल.

1. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
 - a) वैदिक कालीन विवाहाचे कोणतेही पाच प्रकार थोडक्यात स्पष्ट करा. 5
 - b) वारकरी सांप्रदायाची पाच वैशिष्ट्ये थोडक्यात लिहा. 5
 - c) संसदीय लोकशाहीचे मर्म कशात आहे ते थोडक्यात लिहा. 5
 - d) पुरातत्वीय साधने कोणती ते लिहून त्या साधनांविषयी थोडक्यात माहिती लिहा. 5
 - e) आर्य समाजाचे सामाजिक कार्य थोडक्यात विशद करा. 5
2. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
 - a) मुस्लीम परंपरेतील सण-उत्सवांची थोडक्यात माहिती लिहा. 5
 - b) ब्रिटीश राजवटीचे भारतावर झालेले पाच बरे-वाईट परिणाम थोडक्यात स्पष्ट करा. 5
 - c) महाराष्ट्रात कोणकोणत्या ग्राम देवदेवतांचे महत्व आहे, त्याची थोडक्यात माहिती लिहा. 5
 - d) उपासना पद्धतीत कोणकोणत्या क्रियांचा समावेश होतो ते थोडक्यात विशद करा. 5
 - e) कोणत्याही पाच बलुतेदारांची कामे थोडक्यात लिहा. 5
3. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.
 - a) वैदिक परंपरेतील कोणत्याही पाच सण-उत्सवांची थोडक्यात माहिती लिहा. 5
 - b) समाजाच्या जडणघडणीत संतांच्या कार्याचे महत्व थोडक्यात विशद करा. 5
 - c) लोकमान्य टिळकांनी शिवजयंती उत्सव सुरू केला, त्यामागे त्यांची कोणती भूमिका होती ते स्पष्ट करा. 5
 - d) समतेची तत्वे थोडक्यात लिहून समतेची कोणतीही तीन रूपे थोडक्यात स्पष्ट करा. 5
 - e) ग्रामव्यवस्थेतील वतनी अधिकारी कुलकर्णी याच्या कामाचे स्वरूप थोडक्यात लिहा. 5

4. खालीलपैकी कोणतेही चार उप-प्रश्न सोडवा.

a) स्वतंत्र भारतातील पाच राष्ट्रीय उत्सवांची थोडक्यात माहिती लिहा.	5
b) प्रत्येक नागरिकाची पाच मूलभूत कर्तव्ये कोणती ते थोडक्यात स्पष्ट करा.	5
c) सामाजिक व धार्मिक सुधारणा चळवळीतील म. फुले यांची कामगिरी थोडक्यात स्पष्ट करा.	5
d) स्वातंत्र्यपूर्व काळात कामगार चळवळ निर्माण होण्याची कारणे स्पष्ट करा.	5
e) 'अर्थ' पुरुषार्थाची आवश्यकता स्पष्ट करा.	5

